

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	60-25/288545
Otsuse kuupäev	08.04.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Fifawe Project OÜ vaidlustus Jõhvi Vallavalitsuse riigihankes „Jõhvi Sotsiaalmaja lammutustööd ja tehnotrasside ümbertõstmise“ (viitenumber 288545) Fifawe Project OÜ kvalifitseerimata jätmise ning Lammutusmehed OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Fifawe Project OÜ, esindaja Tuulikki Laesson Hankija, Jõhvi Vallavalitsus, esindaja Ilmar Raun Kolmas isik, Lammutusmehed OÜ
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

- 1. Jätta Fifawe Project OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Fifawe Project OÜ menetluskulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 19.12.2024 avaldas Jõhvi Vallavalitsus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke „Jõhvi Sotsiaalmaja lammutustööd ja tehnotrasside ümbertõstmise“ (viitenumber 288545) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumuse 6 pakkujat, sh Fifawe Project OÜ ja

Lammutusmehed OÜ.

2. 04.03.2025 korraldusega nr 3290 (edaspidi ka Korraldus) võttis Hankija vastu järgmised otsused:

- tunnistada vastavaks pakkujate Crushtec OÜ, Lammutusmehed OÜ, Coron OÜ, BauEst OÜ, TERASTEENUS ja Fifawe Project OÜ pakkumused [---] (p 1)
- tunnistada edukaks Fifawe Project OÜ pakkumus maksumusega 199 500 eurot käibemaksuta (p 2);
- jätta Fifawe Project OÜ kvalifitseerimata (p 3);
- tunnistada edukaks TERASTEENUS OÜ pakkumus maksumusega 206 500 eurot käibemaksuta (p 4);
- jätta TERASTEENUS OÜ kvalifitseerimata (p 5);
- tunnistada edukaks BauEst OÜ pakkumus maksumusega 209 370 eurot käibemaksuta (p 6);
- jätta BauEst OÜ kvalifitseerimata (p 7).

04.03.2025 korraldusega nr 3291 võttis Hankija vastu järgmised otsuse:

- tunnistada edukaks Lammutusmehed OÜ pakkumus maksumusega 239 970 eurot käibemaksuta (p 1).

12.03.2025 korraldusega nr 3310 võttis Hankija vastu järgmised otsuse:

- mitte kõrvaldada ja kvalifitseerida edukas pakkuja Lammutusmehed OÜ (p 1).

3. 13.03.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Fifawe Project OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele jätta Fifawe Project OÜ kvalifitseerimata ning tunnistada Lammutusmehed OÜ pakkumus edukaks.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 20.03.2025 kirjaga nr 12.2-10/60 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 25.03.2025 ja neile vastamiseks 28.03.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ning menetluskulude taotluse Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks täiendavaid seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Fifawe Project OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsus

Hankija põhjendas kvalifitseerimata jätmist kahe asjaoluga.

- referentsobjekt, mille lammutamisele Vaidlustaja tugines, ei vasta Hankija poolt kehtestatud kvalifitseerimise tingimustele;
- Vaidlustaja ei ole esitanud Hankija poolt lisatud lisa 1 vormil 3 teise isiku nõusolekut, kelle näitajatele tuginetakse.

5.2. Kvalifitseerimise tingimused on täidetud.

5.2.1. Vaidlustaja referentsobjekt vastab RHAD-is kehtestatud kvalifitseerimise tingimusele: *Pakkuja peab olema riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul täitnud vähemalt ühe vähemalt kolmekordse hoone lammutustööde lepingu. Pakkuja esitab hankepassis täidetud lepingu(te) loetelu, millest nähtuvad nõutud andmed.* Eraldi oli tingimuse kirjelduse all välja toodud järgnev osa: *vähemalt kolmekordse hoone lammutustöö* (edaspidi kvalifitseerimise tingimus kokku Tingimus).

5.2.2. Vaidlustaja tugines OÜ Lammutusspets kogemusele, kes teostas lammutustöid Viiratsi vallamaja lammutustöödega seondvalt riigihanke nr 260677 raames. Hankija on jätnud Vaidlustaja kvalifitseerimata põhjusel, et ehitisregistrist nähtub, et tegemist on kahekorruselise hoonega.

5.2.3. Riigihanke nr 260677 raames toimunud rekonstrueerimise aluseks oleva ehitusloa nr 1912271/37299 aluseks oleva ehitusprojekti osaks oli ka lammutusprojekt. Lammutusprojektist nähtub, et tegemist on kokku kolme maapealse ja ühe maa-aluse korrusega hoonega ning lammutustöid teostati kõigil kolmel hoone maapealsel korrusel ning ka keldrikorrusel ehk maa-alusel korrusel.

Hankija on tuvastanud ehitisregistri koodi alusel (EHR kood 112018415) nagu oleks tegemist kahekorruselise hoonega. Ehitisregistri andmetel on informatiivne ja statistiline tähendus (EhS § 61 lg 1) ja kui Hankija oleks kontrollinud EHR-is olevat ehitusluba ja ehitusloa aluseks oleva ehitusprojekti osaks olevat lammutusprojekti, oleks ta saanud tuvastada, et OÜ Lammutusspets on teostanud nimetatud hoone juures lammutustöid kokku koguni neljal korrusel, sh keldrikorrusel ehk maa-alusel korrusel. Kogu ehitusloa aluseks olev dokumentatsioon on Hankijale kättesaadav EHR-i kaudu. Vaidlust ei ole selles, et kõik ehitusprojekti järgsed lammutustööd teostas OÜ Lammutusspets.

5.2.4. Hankija ei ole RHAD-is näinud ette nõuet, et referentsobjekti puhul oleks tegemist hoone täieliku lammutamisega. Hankija on eraldi rõhutanud *vähemalt kolmekordse hoone lammutustöö* ja see tingimus on OÜ Lammutusspets poolt täidetud. Vastuolus konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõttega (RHS § 3 p 3) ja põhjendamatult kitsas oleks tõlgendus, mille järgi kokku kolme maapealse korruse ja ühe maa-aluse korrusega hoone lammutustööde puhul ei oleks kvalifitseerimise tingimus täidetud seetõttu, et osa hoone osasid jäid lammutamata. Tegemist oli rekonstrueeritava hoonega, mille puhul on tavapärase, et hoonet ei lammutata tervikuna.

5.2.5. Vaidlustaja on esitanud kinnituskirja, mis oma sisult ja eesmärgilt on samane RHAD-i vormile 3.

Vaidlustaja esitas Hankijale OÜ Lammutusspets kinnituskirja, milles on välja toodud kinnitus, et OÜ Lammutusspets märgitakse ära alltöövõtjana riigihangetel ning millega on OÜ Lammutusspets andnud Vaidlustajale õiguse tugineda kvalifitseerimise tingimustes ja vastavustingimustes OÜ Lammutusspets vahenditele. Kinnitus on antud enne pakkumuse esitamise tähtaega. Tõsi on, et Vaidlustaja ei ole inimliku eksituse tõttu esitanud Hankija poolt etteantud vormil 3 OÜ Lammutusspets nõusolekut, kuid nõutud andmed ja informatsioon on oma olemuselt ja sisult samased Vaidlustaja poolt esitatuga ja Vaidlustaja poolt esitatud kinnituskiri vastab vormi 3 sisule.

5.3. Tulenevalt nn otsuste järgnevuse põhimõttest ning asjaolust, et Vaidlustaja kvalifitseerimise korral oleks tulnud edukaks pakkumuseks tunnistada Vaidlustaja kui madalaima maksumusega pakkumuse esitaja, tuleb kehtetuks tunnistada ka Hankija 04.03.2025 korraldus nr 3291, millega tunnistati Kolmanda isiku pakkumus edukaks.

5.4. 25.03.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.4.1. Hankija on asunud vaidlustama justkui asjaolu, et Vaidlustaja alltöövõtja OÜ Lammutusspets ei ole üldse Viiratsi vallamaja lammutustöid teinud. Selline seisukoht on üllatav ning vastuolus otsuses tooduga, sest Hankija ei ole seda oma 04.03.2025 otsuses tuvastanud ega väitnud.

OÜ Andromeda kinnituskirjaga on tõendatud, et lammutustöid Viiratsi vallamajaga seoses teostas faktiliselt OÜ Lammutusspets.

5.4.2. Vastuoluline ja põhjendamatu on Hankija vastuse tõdemus, mille kohaselt on Hankija lähtunud väidetavate vastuoluliste andmete hindamisel asjaolust, et kohaliku omavalitsuse üksuse poolt esitatud teave on usutavam kui mõne muu isiku, antud juhul OÜ Andromeda esitatud teave. Hankija ei ole põhjendanud, miks ta on leidnud, et OÜ Andromeda kinnituskiri ei ole usaldusväärne. Olukorras, kus Viljandi linn sõlmis peatöövõtulepingu OÜ-ga Andromeda, kes omakorda kasutas alltöövõtjana OÜ-d Lammutusspets, ei pidanudki Viljandi linnal olema teada, kas üldse ja keda OÜ Andromeda alltöövõtjana kasutab.

5.4.3. Hankija on teinud viite referentsobjekti ehitusprojekti osaks oleva lammutusprojekti seletuskirjale, mille seletuskirja p-is 2 on toodud, et rekonstrueeritav hoone on kahekorruseline. Vaidlustaja rõhutab, et see, milline on hoone korruselisus ehitisregistris või ka see, mitme korruselisena on hoone märgitud ehitusprojekti seletuskirjas (kuhu on andmed eelduslikult samuti võetud ehitisregistrist), ei oma õiguslikku tähendust. On fakt, et lammutustöid on teostatud kokku neljal erineval korrusel ja seda tõendavad lammutusprojekti osaks olevad korruseplaanid.

5.4.4. Hankija väitel ei ole Vaidlustaja esitanud OÜ Lammutusspets seadusliku esindaja allkirjaga kinnitust. Vaidlustaja selgitab, et on eksituse tõttu esitatud pakkumusega koos sellise alltöövõtja (OÜ Ehitusinsener) kinnituskirja, kelle näitajatele Vaidlustaja vaidlusaluse hankemenetluse raames ei tugine. Kuna Vaidlustaja ei teadnud, et pakkumusega koos on esitatud vale isiku kinnituskiri, siis ei osanud ta ka hilisema teabevahetuse raames oma eksimust korrigeerida. Olukorras, kus Vaidlustaja on esitanud pakkumusega mitteseotud isiku kinnituskirja, oleks Hankija võinud Vaidlustaja tähelepanu sellele juhtida, misjärel oleks Vaidlustaja saanud oma eksimuse teabevahetuse raames kõrvaldada.

5.4.5. Vaidlustuse lisas esitatud OÜ Lammutusspets kinnituskiri on antud enne pakkumuse esitamise tähtaega ehk Vaidlustajal oli olemas nõuetele vastavate isiku kinnitus ja nõusolek tema vahendite kasutamiseks.

5.4.6. Pakkumuse koosseisus esitas Vaidlustaja ka Hankija nõutud vormil täidetud nõusoleku OÜ Lammutusspets osas, kuid vormi allkirjastas Vaidlustaja seaduslik esindaja. Vaidlustaja ei pidanud vajalikuks esitada OÜ Lammutusspets volikirja, millega on Vaidlustaja seaduslikule esindajale antud OÜ Lammutusspets poolt volitus nende nimel dokumente esitada. Vaidlustaja esitab OÜ Lammutusspets volituse vaidlustusmenetluses.

5.4.7. Lisaks OÜ-le Lammutusspets tugines Vaidlustaja pakkumuse esitamisel ka OÜ-le Puko, kuid OÜ-ga Puko seonduvalt ei ole Hankija esitanud ühtegi täpsustavat küsimust ning otsusest ei nähtu, et Hankija oleks OÜ-d Puko Vaidlustaja kvalifitseerimise üle otsustamisel üldse arvesse võtnud.

6. Hankija, **Jõhvi Vallavalitsus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Referentsobjekti vastavusest kvalifitseerimise tingimusele

6.1.1. Vaidlustaja väide, et vaidlust ei ole selles, et Hankija on tuvastanud lammutustöö teostamise OÜ Lammutusspets poolt, on meelevaldne ja ei vasta tegelikkusele. Korralduses ei ole tuvastatud, et OÜ Lammutusspets oleks teostanud Viiratsi vallamaja lammutustööd. Vaidlustaja esitanud tõendite alusel ei olnud võimalik üheselt tuvastada, et Viiratsi vallamaja lammutustööd teostas OÜ Lammutusspets ja Hankija usaldas kohaliku omavalitsuse kinnitust tööde teostaja kohta.

6.1.2. Vaidlustaja on seadnud kahtluse alla Hankija käsitlese esitatud referentsobjekti

hindamisest ning väidab, et referentsobjektina esitatud töö vastab Hankija nõuetele. Nii ehitisregistri informatiivsete andmetega kui ka Vaidlustaja enda poolt esitatud lammutusprojektist on tuvastatav, et Viiratsi vallamaja puhul oli tegemist kahekordse hoonega.

6.2. Kinnituskirja esitamisest

6.2.1. Hankepassi IV. Osa „Kvalifitseerimistingimused“ p-is C: „Tehniline ja kutsealane suutlikkus“ on Hankija kehtestanud järgmise tingimuse: *Juhul, kui pakkuja tõendab oma vastavust kvalifitseerimise tingimustele hankelepingu täitmise raames lisaks oma näitajatele ka teise isiku näitajate alusel, esitab pakkuja RHS § 104 lõike 4 kohaselt selle isiku hankepassi kelle näitajatele tuginetakse ja esitab vastavad andmed hankija poolt lisatud lisa 1 vormil 3 teise isiku nõusolek. Nõusolek peab olema allkirjastatud esindusõigust omava isiku poolt.* Vaidlustaja esitas Hankijale Vaidlustaja seadusliku esindaja poolt allkirjastatud OÜ Lammutusspets kinnituse.

6.2.2. Hankija palus 10.02.2025 esitada (sõnumi ID: 929686) korrektne kinnitus. Sellele vastas Vaidlustaja 10.02.2025: *Nii nagu kinnitustes kirjas on, kehtib kinnitus kõikidele hangetele. Sellised kinnituskiri on koostatud selleks, et menetlusökonoomia oleks lihtne ja arusaadav. Hankes pole nõutud kinnitustele, kinnituste andmist, palume menetlusökonoomikat silmas pidades, arvestada kinnitustega mille juba oleme andnud. Vajadusel saame need esitada, positiivse otsuse korral.*

Mingit kinnitust OÜ Lammutusspets seadusliku esindaja allkirjaga Vaidlustaja ei esitanud. Seda tegi Vaidlustaja alles vaidlustusmenetluses, esitades üldsõnalise kinnituse: *Kinnitame, et oleme teadlikud sellest, et meid märgitakse ära alltöövõtjana riigihangetel ja pakumiste esitamisel, ning Fifawe Project OÜ reg.nr. 16962617 võib tugineda, edaspidi kvalifitseerimistingimustes ja vastavustingimustes, meie ettevõtte kõikidele vahenditele sh. vastutavad spetsialistid, MTR, referentsid, netokäive ja teistes nõutud vahenditele. Kinnitus, kehtib kuni hanke täitmise lõpuni.*

6.2.3. Hankija võis jätta Vaidlustaja RHS § 98 lg 4 alusel kvalifitseerimata.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja ise Tingimusele ei vasta ja ta soovib Tingimust täita teise isiku vahenditega RHS §-i 103 mõttes, st tuginedes lepingule, mille on täitnud OÜ Lammutusspets alltöövõtjana riigihanke nr 260677 raames (Viiratsi vallamaja) lammutustöid teostades.

Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsus sisaldab endas kahte põhjenduste kogumit, millest vaidlustuse lahendamiseks on vaja vastata järgmistele küsimustele:

- 1) kas Hankija õigesti tuvastanud Viiratsi vallamaja lammutustöö käigus lammutatava hoone korruselisuse (sellega tuvastanud sisulise mittevastavuse Tingimusele – kvalifitseerimata jätmise alus RHS § 98 lg 5¹ – põhjendused Korralduse p-is 1);
- 2) kas Vaidlustaja on Tingimusele vastavust tõendanud nõuetekohaselt, sh esitanud asjakohase vastuse Hankija selgitusnõudele (kvalifitseerimata jätmise alus RHS § 98 lg 4 – põhjendused Korralduse p-is 2).

8. Tingimuse täitmiseks pidi pakkuja olema riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul täitnud vähemalt ühe vähemalt kolmekordse hoone lammutustööde lepingu.

8.1. Otsuses on esitatud mh järgmine põhjendus: *Hanke kvalifitseerimistingimuste tehnilise ja kutsealase suutlikkuse tingimuseks oli hankijal seatud vähemalt kolmekordse hoone lammutamine. Hankija tuvastas ehitisregistri andmete põhjal, et tegemist oli kahekorruselise hoone osaliste lammutustöödega. Sama informatsioon korruste arvu kohta sisaldus ka Viljandi*

Vallavalituse poolt esitatud kirjas. Seega ei vasta pakkuja Fifawe Project OÜ poolt esitatud töö hankija poolt kehtestatud kvalifitseerimise tingimustele ning pakkuja tuleb jätta kvalifitseerimata (Korralduse p 1).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et antud juhul ei ole pakkujatele jäänud arusaamatuks, et vähemalt kolmekordse hoone lammutustöö tähendab Tingimuse ja Hankija mõttes vähemalt kolme korruselise hoone lammutustööd.

8.2. Viiratsi vallamaja hoone EHR kood on 112018415. Ehitisregistri arhiiviandmete kohaselt (hoone andmed seisuga 30.09.2014) on *min. korruste arv 1, max. korruste arv 2*. Ilmselt ei kajasta *olemasolevas* seisundis *Hoone 112018415 (Vallamaja)* ehitisregistri andmed hoonet, mille lammutamisest saaks rääkida Tingimuse täitmiseks.

Vaidlustaja väitel on ehitisregistri andmetel informatiivne tähendus ja antud juhul tuleb lähtuda ehitusloa nr 1912271/37299 aluseks olnud lammutusprojektist (edaspidi Lammutusprojekt) osas, millest Vaidlustaja väitel nähtub, et tegemist on kokku kolme maapealse ja ühe maa-aluse korrusega hoonega, ehk et Vaidlustaja väitel on tehtud lammutustöid kokku neljal korrusel. Lammutusprojekti koosseisus on hoone lammutusplaanid korruste kaupa ja katusealune (pööning) on seal nimetatud mh kolmandaks korruseks ja maa-alune korrus 0-korruseks.

8.3. Tõsi - Hankija ei ole RHAD-is märkinud, et hoone korruselisust kontrollitakse ehitisregistri andmete alusel. Vaatamata sellele on vaidlustuskomisjon seisukohal, et ainuüksi põhjusel, et Lammutusprojektis on Viiratsi vallamaja hoone katusealune/pööning märgitud kolmandaks korruseks, ei ole selle hoone pööning käsitletav korrusena Tingimuse täitmiseks.

Majandus- ja taristuministri määruse nr 57 „Ehitise tehniliste andmete loetelu ja arvestamise alused“ (edaspidi Määrus) § 18 lg 4 kohaselt loetakse pööningu- või katusekorrus korruseks juhul, kui seal paiknevaid ruume on võimalik kasutada eluruumina või mitteeluruumina. Vaidlustaja ei ole esitanud mis tahes selgitust selle kohta, miks tuleks lammutusplaanil selgelt nimetatud *pööningut* pidada antud juhul korruseks. Sealjuures ei nähtu Lammutusprojekti lammutusplaanilt midagi sellist, et pööningul paiknenud ruumid oleksid olnud kasutusel eluruumina või mitteeluruumina ja märkimisväärne on, et seda ei väida vaidlustuses ka Vaidlustaja. See, et Viiratsi vallamaja hoonel oli enne lammutamist 2 (maapealset) korrust, on vaidlustuskomisjoni arvates piisavalt usutavalt nähtav ka veebist¹.

Seega vaidlustuskomisjon on seisukohal, et igast katusealusest ja/või pööningust ei saa hoone korrust ainuüksi seetõttu, et projekterija on nii lammutusprojekti märkinud ja antud juhul puudub sisuline põhjendus lammutatud Viiratsi vallamaja hoone pööningu lugemiseks korruseks ainuüksi seetõttu, et nii on Lammutusprojektis kirjas.

8.4. Hankija ei ole RHAD-is märkinud aga seda, et Tingimuse mõttes peab olema tegemist üksnes maapealsete korrustega (Määruse § 18 lg 6 sätestab, et *korrused liigitatakse maapealseteks korrusteks ja maa-alusteks korrusteks*). Seega Hankija ei saanud Tingimuse täitmisel kontrollida vaid seda, kas lammutatud on kolm maapealset korrust, vaid pidi arvestama ka maa-aluse korruse lammutustöödega, kui see on olnud Tingimuse täitmiseks esitatavata lepinguga teostatud lammutustööde osa. Antud juhul nähtub Lammutusprojektist, et Viiratsi vallamaja hoonel on olnud ka maa-alune korrus.

Vaidlustuskomisjon pöördus 04.04.2025 e-kirjaga Viljandi Vallavalitsuse (Vaidlustaja viidatud riigihanke nr 260677 hankija ja sõlmitud lepingu täitmisel tellija) poole järgmiste küsimustega:

- *kas selle riigihanke (viitenumber 260677) käigus üldse lammutustöid teostati (vaidlustaja väidab, et Viljandi linn sõlmis peatöövõtulepingu OÜ-ga Andromeda, kuid viidatud riigihanke tulemusel on riigihangete registrist nähtuvalt hoopis Viljandi Vallavalitsus sõlminud hankulepingu OÜ-ga Silindia Ehitus) ja*
- *kui teostati, siis mitme korruseline oli hoone, mis lammutati (kahe või kolme).*

07.04.2025 e-kirjaga vastas Viljandi Vallavalitsuse arengu- ja hankepeaspetsialist E.H.

¹ <https://sakala.postimees.ee/4467581/viljandi-vald-korraldab-vallamaja-tarvis-arhitektuurivoistluse>

järgmist: *Selle riigihanke (viitenumber 260677) käigus teostati lammutustöid (toimus hoone osaline lammutamine). Hoone oli (ja on ka täna) 3 korruseline (kaks maapealset korrust ja üks maa-alune korrus). Peatöövõtjaks oli Osaiühing Silindia Ehitus.*

Seega Viljandi Vallavalitsus on kinnitanud riigihanke (viitenumber 260677) käigus lammutustööde teostamist (ehitusseadustiku § 4 lg 4 esimese lause kohaselt *ehitise lammutamine on ehitamine, mille käigus ehitise eemaldatakse või likvideeritakse osaliselt või täielikult*, st lammutustööde teostamise nõue on täidetav ka lepingu/töödega, kus toimus hoone osaline lammutamine) ja ka seda, et hoone oli 3 korruseline (kaks maapealset korrust ja üks maa-alune korrus).

8.5. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et vastus esimesele p-is 7 püstitatud küsimusele (kas Hankija on õigesti tuvastanud Viiratsi vallamaja lammutustöö käigus lammutatava hoone korruselisuse) on eitav, kuna antud juhul ei nähtu Hankija otsusest, et Hankija oleks tähelepanu pööranud Viiratsi vallamaja hoone lammutustöödele selle maa-alusel korrusel, st otsusest ei nähtu sellega arvestamine ega mis tahes põhjendusi sellega arvestamata jätmiseks.

9. Hankija otsusest nähtub, et Hankija on iseseisvalt saanud Viljandi Vallavalitsuselt kinnituse selle kohta, et tellijale teadaolevalt on lammutustöid teostanud alltöövõtjana Andromeda OÜ. Seega otsusest nähtub Hankija teadmine, et tööd teostas Andromeda OÜ ja et Hankijal on olemas Andromeda OÜ juhatuse liikme I.O. kinnitus tööde tegeliku teostamise kohta OÜ Lammutusspets poolt. Samas ei nähtu otsusest, miks Hankija kahtles selles, kas Andromeda OÜ ja OÜ Lammutusspets vahel on omakorda sõlmitud leping lammutustööde teostamiseks OÜ Lammutusspets poolt või miks ei pöördunud Hankija Vaidlustaja poole vastavate asjaolude selgitamiseks, nt nõudega esitada Tingimuse täitmist tõendav leping, mis on sõlmitud Andromeda OÜ ja Lammutusspets OÜ vahel. Hankija väide vaidlustusmenetluses, et Viljandi Vallavalitsuse kinnitus selle kohta, et alltöövõtja oli Andromeda OÜ, on usutavam kui Andromeda OÜ kinnitus, et tööd teostas tegelikult OÜ Lammutusspets, on paljasõnaline ja põhjendamata. Hankija ei ole esitanud mis tahes põhjendusi või tõendeid selle kohta, et Andromeda OÜ sellist kinnitust anda ei oleks saanud või et Hankijal on põhjendatud kahtlus, et see kinnitus oleks vale ja OÜ Lammutusspets neid töid ei teostanud.

Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsusest ei ole mõistetav, kas küsimus sellest, kes tegelikult lepingut täitis, on osa kvalifitseerimata jätmise põhjustest või mitte, kuid isegi kui oli, on vaidlustuskomisjon seisukohal, et asjaolu, et Hankija ei saanud Viljandi Vallavalitsuse kinnituse kaudu kontrollida lammutustööde lepingu tegelikku täitmist OÜ Lammutusspets poolt, ei saanud iseenesest kaasa tuua järeldust, et OÜ Lammutusspets seda lepingut tegelikult ka ei täitnud. Selline kahtlus oleks tulnud Hankijal üle kontrollida RHS § 46 lg 3 alusel selgituste küsimise kaudu.

10. Järgnevalt kontrollib vaidlustuskomisjon, kas õige on Hankija väide Korralduse p-is 2, et Vaidlustaja ei ole Tingimusele vastavust ka nõuetekohaselt tõendanud, sh on jätnud vastuseks Hankija selgitustaotlusele esitamata Tingimusele vastavust tõendavad dokumendid.

10.1. RHAD-is on sätestatud Tingimusele vastavuse tõendamiseks järgmiste dokumentide esitamine:

Pakkuja esitab hankepassis täidetud lepingu(te) loetelu, millest nähtuvad nõutud andmed. Juhul, kui pakkuja tõendab oma vastavust kvalifitseerimise tingimustele hankelepingu täitmise raames lisaks oma näitajatele ka teise isiku näitajate alusel, esitab pakkuja RHS § 104 lõike 4 kohaselt selle isiku hankepassi kelle näitajatele tuginetakse ja esitab vastavad andmed hankija poolt lisatud lisa 1 vormil 3 teise isiku nõusolek. Nõusolek peab olema allkirjastatud esindusõigust omava isiku poolt. Hankija nõudmisel tuleb pakkujal esitada tõendid sarnaste tööde ja lepingute nõuetekohase täitmise kohta. (RHS § 101 lg 1 p 1).

Ei saa olla vaidlus, et Vaidlustaja hankepassis andmeid ühegi Tingimusele vastava lepingu

kohta esitatud ei ole ja Vaidlustaja on oma hankepassi IV osas märkinud Tingimuse täitmise kohta järgmist: *Tugineme referentsi osas, partneritele, mille kohta on täidetud eraldi hankepass.* Pakkumuses on esitatud hankepassid kahe isiku kohta: OÜ Lammutusspets ja PUKO OÜ. Kõik esitatud hankepassid on allkirjastanud Vaidlustaja esindaja.

10.2. Vaidlustuskomisjonile jääb arusaamatuks Vaidlustaja väide, et *lisaks OÜ-le Lammutusspets tugines Vaidlustaja pakkumuse esitamisel ka OÜ-le Puko, kuid OÜ-ga Puko seondvalt ei ole Hankija esitanud ühtegi täpsustavat küsimust ning otsusest ei nähtu, et Hankija oleks OÜ-d Puko Vaidlustaja kvalifitseerimise üle otsustamisel üldse arvesse võtnud.* PUKO OÜ kohta esitatud hankepassist ei nähtu ühegi Tingimusele vastava lepingu täitmist, st Vaidlustaja ei ole tuginenud Tingimuse täitmisel PUKO OÜ täidetud lepingule ja Hankijal ei olnudki otsuse tegemisel PUKO OÜ kohta midagi arvesse võtta, sh ei pidanud Hankija pöörduma Vaidlustaja poole küsimusega, kas äkki PUKO OÜ-l ikkagi on mingeid lepinguid, millele Vaidlustaja sooviks oma kvalifikatsiooni tõendamisel Tingimusele tugineda. Tingimusele vastavust tõendavate andmete faktilise esitamise eest pakkumuste esitamise tähtpäevaks vastutab Vaidlustaja, mitte Hankija. Veelgi enam – Vaidlustaja on oma hankepassis (*Teave teiste üksuste suutlikkusele toetumise kohta*) märkinud ainukeseks ettevõtjaks OÜ Lammutusspets, st Vaidlustaja ei ole soovinudki PUKO OÜ-le Tingimuse täitmiseks tugineda.

10.3. Hankija on asunud õigesti ja asjakohaselt kontrollima, kas Vaidlustaja pakkumuses on OÜ Lammutusspets kohta esitatud kõik andmed ja dokumendid, mis pidid Vaidlustaja pakkumuses olema esitatud juhul, kui Vaidlustaja soovis tugineda oma kvalifikatsiooni tõendamisel teise ettevõtja (OÜ Lammutusspets) vahenditele RHS §-i 103 mõttes.

10.3.1. OÜ Lammutusspets kohta esitatud hankepassis on Tingimusele vastavuse kohta esitatud järgmised andmed:

Viiratsi Vallamaja lammutus 3 korrust Lisaks osalised referentsid kodulehele allpool lingil. Vajadusel saame lisada referentsi. <https://lammutusspets.ee/referentsid/>
[---] Tellija nimi: *Andromeda OÜ* [---].

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija ei pidanud minema OÜ Lammutusspets veebilehelt ise referentsobjekte valima, millele Vaidlustaja võib-olla sooviks veel täiendavalt tugineda, ja võis Tingimusele vastavuse kontrollimisel piirduda üksnes Andromeda OÜ-le täidetud lepinguga, mis on OÜ Lammutusspets hankepassis nimetatud.

10.3.2. Vaidlustajal oli teise ettevõtja, antud juhul OÜ Lammutusspets, andmetele tuginemisel RHAD-ist tulenevalt kohustus esitada RHAD lisa 1 vormil 3 (edaspidi Vorm 3) teise isiku nõusolek, mis *peab olema allkirjastatud esindusõigust omava isiku poolt.*

Ei saa olla vaidlust, et Vorm 3 on Vaidlustaja pakkumuses OÜ Lammutusspets kohta allkirjastatud Vaidlustaja esindaja, mitte OÜ Lammutusspets esindaja poolt, ja Vaidlustaja on ka möönnud vaidlustuses, et vastav nõuetekohane Vorm 3 OÜ Lammutusspets esindaja poolt allkirjastatuna on OÜ Lammutusspets kohta Vaidlustaja pakkumuses esitamata.

Vaidlustaja esimene väide on, et see puudus on ületatav, kuna Vaidlustaja esitas Hankijale OÜ Lammutusspets kinnituskirja (edaspidi Kinnituskiri), mis on Hankija nõutuga sisult ja eesmärgilt sarnane.

Vaidlustaja teine väide on, et Vaidlustajal on olemas ka OÜ Lammutusspets volikiri, mis andis talle õiguse kõikide kinnituste esitamiseks, kuid mida ta ei pidanud vajalikuks Hankijale hankemenetluse käigus esitada. Vaidlustuskomisjon möönab, et nimetatud volikiri (*Volitus*) (edaspidi Volikiri) on vaidlustusmenetluses esitatud.

10.3.2.1. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustaja esimese väitega, et Kinnituskiri on Hankija nõutud Vormiga 3 sisult ja eesmärgilt sarnane ja on seisukohal, et Kinnituskiri on võrreldes vormil 3 nõutuga oluliste puudustega.

RHAD-i kohasel Vormil 3 tuli ettevõtjal, kelle vahenditele tuginetakse, kinnitada järgmist:

*Kinnitame, et oleme nõus, et
(pakkuja nimi ja registrikood) tõendab oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele meie alljärgnevate näitajate alusel:*

<i>Jrk nr</i>	<i>teise isiku pädevuse kirjeldus, millele pakkuja tugineb:</i>
<i>1.</i>	
<i>2.</i>	
<i>..</i>	

Kinnitame, et oleme nõus osalema hankelepingu vahetul täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines meie näitajatele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele.

Vaidlustaja esitatud Kinnituskirja sisu on järgmine:

Kinnitame, et oleme teadlikud sellest, et meid märgitakse ära alltöövõtjana riigihangetel ja pakkumiste esitamisel, ning Fifawe Project OÜ reg.nr. 16962617 võib tugineda, edaspidi kvalifitseerimistingimustes ja vastavustingimustes, meie ettevõtte kõikidele vahenditele sh. vastutavad spetsialistid, MTR, referentsid, netokäive ja teistes nõutud vahenditele.

Kinnitus, kehtib kuni hanke täitmise lõpuni.

Seega isegi juhul, kui Hankija sai Kinnituskirja ja OÜ Lammutusspets kohta hankepassis esitatud andmete (mis polnud ka OÜ Lammutusspets esindaja allkirjastatud) kõrvutamise tulemusel täita lünga teise isiku tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele tõendavates näitajates ja pädevuse kirjelduses ning asuda seisukohale, et selleks näitajaks ja kirjelduseks on Viiratsi vallamaja lammutustööde leping, siis ühelgi juhul ei saanud Vaidlustaja ise kinnitada pakkumuses seda, et OÜ Lammutusspets on nõus osalema hankelepingu täitmisel osas, mis nõuab lammutustööde teostamist.

Kuna Riigihanke esemeks on Jõhvi Sotsiaalaja lammutustööd ja tehnotrasside ümbertõstmine, siis on lammutustööd oluline osa hankelepingust ja sisuliselt on Vaidlustaja pakkumuses tõendamata, kes neid töid tegelikult teostama hakkab (RHS § 103 lg 2 kohaselt on RHS § 101 lg 1 p-is 1 sätestatud kogemuse puhul teise ettevõtja vahenditele tuginemine lubatud üksnes juhul, kui [---] ettevõtjad, kelle vahenditele tuginetakse, täidavad vastavat hankelepingut või selle osa isiklikult). Seega antud juhul ei saa ega või Vaidlustaja lammutustööd Riigihanke tulemusel sõlmitava hankelepingu täitmiseks ise teostama hakata vaid seda tööd peab hankelepingu täitmiseks teostama OÜ Lammutusspets ja just see kinnitus, et OÜ Lammutusspets ka tõepoolest hankelepingut selles osas isiklikult täidab, on Kinnituskirjas esitamata. See on oluline puudus Kinnituskirjas võrreldes Vormil 3 nõutuga, mistõttu Kinnituskirja alusel ei saanud ega pidanud Hankija lugema Vaidlustaja vastavust Tingimusele nõuetekohaselt kontrollituks.

10.3.2.2. Vaidlustuskomisjon ei nõustu ka Vaidlustaja teise väitega, et vaidlustusmenetluses esmakordselt esitatud OÜ Lammutusspets juhatuse liikme I.T. poolt omakäeliselt allkirjastatud Volikirjaga on tõendatud Vaidlustaja õigus OÜ Lammutusspets nimel Riigihankes kõiki kinnitusi anda ja sellega peaks olema justkui tõendatud ka Vaidlustaja vastavus Tingimusele mh Vormil 3 esitamisele kuulunud kinnitus(/t)e osas.

Vaidlustaja jätab siinkohal tähelepanuta olulise nüansi kvalifitseerimata jätmise otsuse õiguslikus aluses ja antud juhul ei piisa Hankija otsuse õigusvastasuseks enam sellest, et Vaidlustaja tõendab tagantjärele Volikirjaga oma vastavust Tingimusele vaid Hankija otsus on õigusvastane vaid juhul, kui RHS § 98 lg-s 4 sätestatud koosseis Vaidlustaja tegevuses Hankija selgitustaoitlusele vastamisel ei ole täidetud.

10.3.2.2.1. Otsusest nähtavalt jättis Hankija Vaidlustaja kvalifitseerimata RHS § 98 lg 4 alusel põhjusel, et Hankija esitas Vaidlustajale täpsustava küsimuse ja palus esitada nõuetekohane dokument (kuna Vorm 3 oli OÜ Lammutusspets poolt allkirjastamata), kuid Vaidlustaja seda vastuseks Hankija järelepärimisele ei esitanud. Seega Vaidlustaja on kvalifitseerimata jäetud põhjusel, et Vaidlustaja ei esitanud Hankija antud tähtajaks kvalifikatsiooni tõendamiseks esitatud dokumendi sisu kohta selgitamist võimaldavaid dokumente. Nende dokumentide esitamine pärast otsuse tegemist esmakordselt alles vaidlustusmenetluses ei ole võimalik. Vaidlustuskomisjon kontrollib üksnes Hankija otsuste õiguspärasust ega kontrolli Vaidlustaja kvalifikatsiooni Hankija asemel, st antud juhul seda, et kui ilma Hankija nõutud dokumendita ei olnud Vaidlustaja kvalifikatsioon Tingimusele nõuetekohaselt kontrollitav, millisel seisukohal vaidlustuskomisjon on (vt otsuse p 10.3.2.1), siis on Hankija otsus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks õige juhul, kui Hankija Tingimuse kontrollimiseks vajalikke selgitusi Vaidlustajalt küsis, kuid Vaidlustaja jättis need esitamata. Sellise olukorraga ongi antud juhul tegemist.

10.3.2.2.2. Hankija viitas nõuetekohase alltöövõtja kinnituse esitamata jätmisele (Vorm 3) ja erinevatele puudustele Kinnituskirjas ning esitas 10.02.2025 Vaidlustajale nõude korrektese kinnituse esitamiseks (sõnum ID 929686), millele Vaidlustaja vastas samal päeval järgmiselt: *Nii nagu kinnitustes kirjas on, kehtib kinnitus kõikidele hangetele. Sellised kinnituskiri on koostatud selleks, et menetlusökonoomia oleks lihtne ja arusaadav. Hankes pole nõutud kinnitustele, kinnituste andmist, palume menetlusökonoomikat silmas pidades, arvestada kinnitustega mille juba oleme andnud. Vajadusel saame need esitada, positiivse otsuse korral.* Vaidlustuskomisjon on juba eespool selgitanud, et Kinnituskiri oli esitatud oluliste sisuliste puudustega, see ei saanud tervikuna asendada RHAD vormi 3 kohaseid kinnitusi ja sellega ei olnud võimalik kontrollida Tingimuse täitmist. Seega Hankija andis Vaidlustajale selgituste küsimise korras võimaluse Tingimuse kontrollimiseks vajaliku sisuga kinnituse esitamiseks (milline nõue oleks olnud vaidlustuskomisjoni arvates põhimõtteliselt täidetav ka Volikirja esitamisega Hankijale), kuid Vaidlustaja seda ei teinud ja nõutavat (Vaidlustaja kvalifikatsiooni kontrollimiseks vajalikku) dokumenti vastuseks Hankija selgitustaotlusele ei esitanud. Ei saa olla vaidlust, et sellise sisuga dokument ei ole Hankijale kättesaadav ühestki andmekogust. Asjaolu, et Vaidlustajal oli väidetavalt olemas OÜ Lammutusspets Volikiri ja ta ei pidanud vajalikuks Hankijale seda hankemenetluse käigus isegi mitte vastuseks Hankija 10.02.2025 järelepärimisele esitada, oli Vaidlustaja otsus. Volikirja esitamisega vaidlustusmenetluses ei ole Hankija 10.02.2025 dokumendi esitamise nõuet võimalik enam täita ja asja lahendamisel ei oma mis tahes tähtsust see, kas see dokument (Volikiri) oli Vaidlustaja olemas enne pakkumuste esitamise tähtpäeva või mitte. Fakt on see, et RHS § 46 lg-s 4 sätestatud kolme tööpäevase tähtaja jooksul Hankija sellekohase nõude saamisest arvates Vaidlustaja Hankija küsitud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti Hankijale ei esitanud.

10.3.2.2.3. Vaidlustuskomisjoni pädevus piirdub üksnes Hankija otsuste õiguspärasuse kontrolliga ja antud juhul sõltub Vaidlustaja kohta tehtud Hankija otsuse õiguspärasus lõpptulemusel sellest, kas esines alus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks OÜ Lammutusspets kohta Vormi 3 kohase kinnituse (mille sisuks oleks pidanud olema vähemalt see, et *oleme nõus osalema hankelepingu vahetul täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines meie näitajatele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele*) Hankija antud tähtajaks esitamata jätmise põhjusel. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et selline alus esines ja RHS § 98 lg 4 koosseis (*Kui pakkuja [---] ei esita hankija antud tähtajaks kvalifikatsiooni tõendamiseks vajalikke dokumente või esitatud dokumentide sisu kohta [---] selgitamist võimaldavaid andmeid või dokumente ja need andmed või dokumendid ei ole hankijale andmekogus olevate avalike andmete põhjal tasuta kättesaadavad, jätab hankija pakkuja või taotleja kvalifitseerimata*) on täidetud.

10.3.3. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et vastus teisele otsuse p-is 7 püstitatud küsimusele (kas Vaidlustaja on Tingimusele vastavust tõendanud nõuetekohaselt, sh esitanud asjakohase vastuse Hankija selgitusnõudele) on eitav ja Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks esines RHS § 98 lg-s 4 sätestatud alus. Kvalifitseerimata jätmise otsus on lõpptulemusel õige, kui esineb vähemalt üks põhjendus, mille tagajärjeks sai olla Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmine. Seega Hankija otsus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmiseks on õige ja vaidlustuskomisjon seda kehtetuks ei tunnista.

11. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus on õiguspärane.

Vaidlustusest nähtuvalt on sisulised põhjendused esitatud Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise otsuse vaidlustamiseks ja Kolmanda isiku pakkumuse kohta tehtud otsus on vaidlustatud vaid põhjusel, et Vaidlustaja kvalifitseerimisel tuleks Vaidlustaja pakkumus Kolmanda isiku pakkumuse asemel edukaks tunnistada. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja kvalifitseerimata jätmise kohta on õige, tuleb jätta rahuldamata ka Vaidlustaja taotlus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks.

13. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

Hankija ega Kolmas isik ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk